

Bastaardkikkers in eigen tuin

In Schubben & slijm nr 25 hadden wij al een prachtige foto van Durk Jelle Venema opgenomen waarop te zien was dat een kikker werd opgegeten door een andere kikker die in een paargreep gehouden werd. Dit keer weer zo'n prachtige foto, maar nu gaat het er vredelievender aan toe.

**Bastaardkikkers die in het najaarszonnetje lekker bij elkaar liggen te zonnen, 2 september 2015.
(Foto: Durk Jelle Venema)**

Boomkikkers Neede

Teeselinkven

Tot eind jaren 80 was alleen in het Teeselinkven een boomkikkerpopulatie aanwezig. De voortplanting vindt hier nog steeds plaats in een voedselarm en zwak gebufferd ven. Echt heel groot is het aantal boomkikkers in deze populatie nooit geweest. De laatste jaren komen hier altijd wel juvenielen tot ontwikkeling, maar ook dat aantal is nooit groot. Het gebied is ontoegankelijk en niet opengesteld voor publiek; boomkikkers hebben er dus wel voldoende rust. Dit heeft de populatie waarschijnlijk gered.

Needse Vlear / voormalig openluchtzwembad

Begin jaren 90 migreerden boomkikkers naar andere poelen, waaronder een voormalig openluchtzwembad! Na de sluiting verwilderde het zwembad snel en het zou een andere bestemming krijgen, namelijk een bungalowpark. Dankzij de

**Het voormalige openluchtzwembad waar nog steeds een grote boomkikkerpopulatie te vinden is.
(Foto's: Hans Grooters)**

inspanning van omwonenden is dit voorkomen. Er is een poging gedaan om de boomkikkerpopulatie te verplaatsen naar een nieuw gegraven poel, maar deze was te diep en de jeugd had hier meteen karpers in losgelaten. De boomkikkers bleven het zwembad trouw en mede dankzij de strenge Europese Habitatrichtlijn werd besloten om het terrein dan maar speciaal in te richten voor de boomkikker. De drie bassins werden gedeeltelijk gedempt en daarnaast werd een vierde natuurlijke poel gegraven. De bassins raakten snel weer bezet door vis en zullen nooit droogvallen. De poel is nu de kraamkamer voor de boomkikkers. Vorig jaar werden binnen anderhalf uur meer dan 600 juvenielen geteld! Het onderhoud van het terrein rondom dit zwembad wordt gedaan door leerlingen van het MaxX Onderwijs in Neede, die in de wintermaanden met handzagen en snoeischaars opslag verwijderen.

Stepping stones / Noordijkerveld

Door de aandacht voor de boomkikker raakten particulieren enthousiast en werden vanaf eind jaren 90 meerdere poelen aangelegd die kunnen dienen als 'stepping stones' voor de boomkikkers om nieuwe voortplantingsgebieden te bereiken. In de omgeving heeft de afgelopen jaren in tientallen poelen kooractiviteit plaatsgevonden, maar succesvolle voortplanting vindt maar in een beperkt aantal poelen plaats. Onder andere vestiging van vis en verlanding van de poelen zijn hier debet aan. Anno 2015 vindt in ongeveer vijf poelen jaarlijks voortplanting plaats. Binnen de gebiedsgrenzen van Staatsbosbeier zijn recentelijk meerdere poelen aangelegd welke goede kansen bieden. Maar tot op heden blijft het bij deze poelen en laagtes tot enkele roepende boomkikkers die (nog) niet voor nieuwe aanwas zorgen.

Op hemelsbreed vijf kilometer afstand bevindt zich het Noordijker-veld waar ongeveer een tiental geschikte poelen en laagtes liggen. Ook daar tot nu toe slechts incidenteel roepende boomkikkers zonder voortplanting.

Het kunnen "trekkers" zijn, maar uitzetting is ook mogelijk. Dankzij alle maatregelen zijn de kansen voor de boomkikkers in Neede wel aanzienlijk vergroot.

Hans Grooters

Op 22 augustus organiseerde RAVON onder leiding van Hans Grooters en Jeroen Seelen een boomkikkerexcursie naar twee plekken in Neede. Doel was om zoveel mogelijk juveniele en (sub)adulte boomkikkers te tellen. Voorafgaande aan deze excursie had Hans al voorzichtig een kijkje in het eerste gebiedje (voormalige buitenzwembad Neede) genomen en vond toen slechts 1 juveniel en grote aantallen (sub)adulten.

Op de excursiedag zelf werden geen kleine juvenielen in het eerste gebiedje gevonden. De dag was met 28 °C ook een warme dag waardoor de boomkikkers zich wat lager in het struweel ophielden. Gelukkig lieten zich op een schaduwrijk plekje nog ongeveer 20 boomkikkers zien. De enthousiastelingen konden zelfstandig door het terrein struinen. Het leuke daarvan is dat de mensen wat verspreid rondlopen en niet in "de rij" hoeven te staan voor een boomkikker. De een wil graag mooie foto's maken, de ander vooral veel boomkikkers zien en weer een ander wil gewoon genieten van wat er nog meer voor moois is. Verspreid over de rest van het terrein telden we nog een twintigtal boomkikkers. Dus in totaal telden we hier ongeveer 40 boomkikkers.

Het tweede gebiedje is een particulier terrein dat 7 jaar geleden ten behoeve van de boomkikker is aangelegd. Met de excursieleden vertrokken we om 12 uur naar dit gebied en hier telden we hoofdzakelijk juvenielen! Door de nog hogere temperaturen later op de dag hebben we hier geen adulten gezien maar wel ongeveer 30 juvenielen en een enkele subadult.

Twee jongere excursieleden gingen nog fanatiek op zoek naar kamsalamanders, want tijdens het RAVON Hemelvaartweekend 2014 werden hier kamsalamandertjes gevonden. Omdat er in dit gebied leuke watervogels zoals de dodaars broeden wil Hans daar, vooral 's avonds, niet te veel verstoren, en daarom is hij zelf nog niet echt fanatiek naar kamsalamanders op zoek geweest. Helaas werden er geen kamsalamanders waargenomen. Wel wisten deelnemers hem te wijzen op de aanwezigheid van moerashertshooi. Kortom, het was een zeer geslaagde excursie.

(Foto's: Kris Joosten)

Blauwe groene kikker

Deze foto heeft Peter van der Burg gemaakt op 10 augustus 2015. Vanaf begin augustus zag hij enkele keren per week een blauwe kikker op hun terrein (Natuurgoed Van der Burg) in het noordwesten van de plas Kalverbroek in Reeuwijk. Op de foto staan twee vrijwel gelijke kikkers liggend in drijvend fonteinkruid, maar de een is groen en de ander is blauw.

Het blijkt te gaan om een cyanistische groene kikker. Dat is een vorm van blauwkleuring. Door het ontbreken van geel pigment is het dier daardoor niet groen gekleurd maar blauw (geel en blauw vormen samen groen).

(Foto: Peter van der Burg)